

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli :

- nie podejmuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 664,00 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 520,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznaje się na okres zasiłkowy. Okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października. Prawo do świadczeń opiekuńczych ustala się na okres zasiłkowy, chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

Za dochód osoby sprawującej opiekę, zgodnie z art. 3 pkt 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych, uważa się dochód następujących członków rodziny: małżonków, rodziców dzieci, opiekuna faktycznego dziecka oraz pozostające na utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia, a także dziecko, które ukończyło 25 rok życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy; do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki, uważa się dochód następujących członków rodziny:

w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) rodziców osoby wymagającej opieki,
- c) małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
- d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
- e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-d, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, - z tym że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz.

w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) małżonka osoby wymagającej opieki,

- c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, - z tym że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;
- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- osoba sprawująca opiekę legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotów wykonujących działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna;
- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna;
- na osobę wymagającą opieki członek rodziny jest uprawniony za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W celu uzyskania świadczenia należy przedłożyć następujące dokumenty:

- kopia dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o specjalny zasiłek opiekuńczy, (oryginał do wglądu),
- kopia dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby wymagającej opieki, (oryginał do wglądu),
- kopia odpisu aktu urodzenia dziecka (oryginał do wglądu),
- kopia orzeczenia o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności (oryginał do wglądu),
- zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-

wychowawczym; wzór oświadczenia jest określony w załączniku nr 12 do rozporządzenia;

- zaświadczenia z Urzędu Skarbowego lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodu rodziny w roku poprzedzającym okres zasiłkowy wszystkich pełnoletnich członków rodziny osoby ubiegającej się oraz osoby wymagającej opieki,
- zaświadczenie lub oświadczenie stwierdzające wysokość składek na ubezpieczenie zdrowotne w roku poprzedzającym okres zasiłkowy wszystkich pełnoletnich członków rodziny osoby ubiegającej się oraz osoby wymagającej opieki,
- zaświadczenie z Urzędu Gminy lub oświadczenie lub dokument (np. nakaz płatniczy) potwierdzające wielkość gospodarstwa rolnego posiadanego w roku poprzedzającym okres zasiłkowy,
- w przypadku utraty dochodów np. utrata pracy lub prawa do zasiłku, stypendium dla bezrobotnych - dokumenty potwierdzające utratę dochodu z roku poprzedzającym okres zasiłkowy: - kserokopia świadectwa pracy, kserokopia PIT-11 lub kserokopia decyzji z Urzędu Pracy o utracie prawa do zasiłku, stypendium dla bezrobotnych,
- w przypadku uzyskania dochodów np. podjęcia zatrudnienia, rozpoczęcia działalności gospodarczej, stażu, otrzymania renty, emerytury, zasiłku dla bezrobotnych, dokument potwierdzający uzyskanie dochodu oraz zaświadczenie o dochodzie za drugi miesiąc pracy lub decyzja z Urzędu Pracy o okresie przyznania prawa do zasiłku, stypendium dla bezrobotnych i wysokości netto za drugi miesiąc,
- oświadczenie członka rodziny o wysokości dochodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
- inne dokumenty, w tym oświadczenia, uznane za niezbędne do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W przypadku, gdy o specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego zostanie przeprowadzony wywiad środowiskowy w miejscu sprawowania opieki.